

Výročná správa
Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí
Slovenskej republiky
ku Konsolidovanej účtovnej závierke
k 31. 12. 2019

Bratislava, 30. 6. 2020

JUDr. Miroslav Lajčák
*Minister zahraničných vecí a európskych
záležitostí Slovenskej republiky*

Obsah

Obsah.....	3
Úvodné slovo štatutára	4
Profil spoločnosti	7
Predmet činnosti MZVEZ SR.....	10
Informácie o fungovaní MZVEZ SR	11
Konsolidovaná účtovná závierka MZVEZ SR k 31. 12. 2019	14

Úvodné slovo štatutára

Rok 2019 bol o hodnotách, ktoré tvorili, a verme, že naďalej budú formovať tvár modernej Európy. Tvár, ktorá je skúsená a zrelá, ale na ktorej aj minulý rok pribudlo niekoľko vrások. Spomínali sme v roku 2019 na európske hodnoty, keď sme si pripomenuli 15. výročie rozširovacieho „veľkého tresku“ EÚ. Trochu sme si oprášili spomienky na obdobie, keď sme boli všetci plní nádeje a eufórie, keď sme verili, že sen o jednotnej Európe je na dosah ruky. Pripomínali sme si časy, keď sa Európa ešte nezaoberala sériou kríz, ktoré poznačili ostatnú dekádu.

Spomínali sme, ale neoslavovali. Paradoxom výročia najväčšieho rozšírenia Európskej únie bolo nielen to, že ho poznačilo historicky prvé odchádzanie jej člena, ale aj to, že EÚ nenašla dostatočnú vnútornú silu vyslať pozitívny signál v súvislosti so svojím ďalším rozširovaním. Svedectvom jednoty nebol ani najfragmentovanejší Európsky parlament v doterajšej histórii EÚ, ktorý sme si zvolili v máji.

Uvedené nás nenaplnilo radosťou, ale nie je ani dôvodom na zúfalstvo. Už to znie ako fráza, ale EÚ sa zrodila z najväčšej krízy v európskej histórii a odvtedy akoby mala geneticky zakódovanú schopnosť vstať z kríz obnovená a posilnená. Verme, že to tak bude aj teraz. Po facke z brexitového referenda EÚ dojednala so Spojeným kráľovstvom dohodu, ktorá predstavuje najefektívnejší spôsob, ako sa s faktom brexitu vyrovnáť. EÚ sa aj napriek váhaniu chce naďalej rozširovať. Predpokladom úspechu však zrejme bude reforma metodológie rozširovania a asi aj reforma Únie samotnej, aby sa lepšie pripravila. Nevidíme však dôvod, aby tieto procesy nemohli prebiehať paralelne.

Európa sa chce stať globálnym hráčom, ale začať musí vo svojom susedstve. Nielen na Balkáne, ale aj na východe, kde potrebujeme dať Východnému partnerstvu po desiatich rokoch jeho existencie nové impulzy. Predovšetkým však potrebujeme vyriešiť konflikt na Ukrajine. Stretnutie normandskej štvorky prišlo napokon v roku 2019 na poslednú chvíľu, ale prinieslo po troch rokoch novú nádej a novú dynamiku, ktorú musíme podporiť zo všetkých síl.

V neposlednom rade nádej priniesol rok 2019 aj pre EÚ samotnú. Dohodli sme novú strategickú agendu a rokujeme o novom finančnom rámci, ktorý by ju mal podporiť potrebnými zdrojmi. Napokon Európsky parlament vygeneroval novú Európsku komisiu s programom, ktorý po desiatich rokoch nie je reakčný, ale progresívny a má ambíciu prinavrátiť EÚ opäť na globálnu scénu. EÚ dokonca opäť javí znaky líderstva, keď k svojim tradičným farbám – modrej a žltej – pridáva zelenú. Európska únia bola silná, keď inšpirovala svet svojím príkladom. Zelená agenda sa môže stať tým, čo EÚ dodá nový impulz nielen z hľadiska atraktivity, ale aj technologického a napokon i ekonomického líderstva.

V roku 2019 sme si pripomenuli aj 15. výročie nášho vstupu do NATO, 70. výročie založenia Aliancie a zároveň 20. výročie jej prvého rozšírenia za hranice bývalej železnej opony. Aliancia je silná, vojensky možno najsilnejšia vo svojej histórii. Predstavuje nielen polovicu svetového HDP, ale aj polovicu svetových výdavkov na obranu. Nemusí sa obávať útoku zvonka, ak si dokáže zachovať jednotu vnútri. Toho si musíme byť vždy vedomí, lebo si to uvedomujú aj iní svetoví hráči. Preto pod útokom v roku 2019 neboli naše hranice, ale práve naša jednota. A hoci naša politická jednota nebola v roku 2019 úplne pevná, naše rozhodnutie vo vojenskej oblasti pevné bolo. Na európskej strane Atlantiku sme prijali výzvu a pochopili

potrebu väčšieho príspevku k vlastnej bezpečnosti. Naše náklady na obranu rástli nepretržite päť rokov a urobili sme aj prvé kroky smerom k vlastným obranným kapacitám v EÚ. Koncept strategickej autonómie ešte musíme domyslieť vo všetkých jeho dôsledkoch a dovysvetľovať ho svojim najbližším partnerom, ale doba si vyžaduje rozhodnosť a Európska únia sa musí rozhodnúť, či bude v 21. storočí hráčom, alebo ihriskom.

V roku 2019 sme spomínali aj na 30. výročie pádu Berlínskeho múra a našej nežnej revolúcie. Spomínali sme na obdobie, keď sme verili, že sa blíži koniec klasických dejín, ako sme ich poznali. Že sa blíži koniec éry, keď bol svet rozdelený na zóny vplyvu, že prichádza obdobie osvieteného pokroku, keď celé ľudstvo bude zjednotené v snahe dosiahnuť slobodu, demokraciu, prosperitu, hospodársky a sociálny rozvoj. Aj z tohto sna sme sa medzičasom museli prebrať a rok 2019 opäť potvrdil, že na rozdiel od ideálov roku '89 opäť čelíme starým známym izmom: unilateralizmu a izolacionizmu na strane jednej a multipolarizmu s obnovovaním sfér vplyvu na strane druhej.

Európska únia musela akceptovať, že má vo svete už nielen ekonomických konkurentov, ale aj systémových rivalov. Explicitne pomenovala jeden takýto prípad, ale asi môžeme pokojne použiť plurál. Časy, keď bol liberálno-demokratický model vládnutia na víťaznom ťažení naprieč planétou, sa možno úplne neskončili, ale prinajmenšom sa výrazne pribzdili a okrem ofenzívy sa musíme vážne zamyslieť aj nad defenzívou. Slobodný svet sa musí brániť pred často neviditeľným nepriateľom, ktorý si pomáha rôznymi hybridnými zbraňami a v prvom rade dezinformáciami.

Slovensko má v tomto svete jasnú voľbu. Sme súčasťou slobodného sveta, chceme ho chrániť a zostať jeho súčasťou. Odmietame vytváranie nových zón vplyvu. Veríme v rovnosť národov a ich mierové spolunažívanie. Sme presvedčení, že globálne otázky je možné vyriešiť len na základe spoločného úsilia medzinárodného spoločenstva. Preto sme aj v roku 2019 zodpovedne podporovali efektívny multilateralizmus.

Naším hlavným príspevkom do tohto úsilia v roku 2019 bolo predsedníctvo Organizácie pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe, spájajúcej 57 krajín a tri kontinenty. Naše predsedníctvo ukázalo možnosti aj limity tejto organizácie. Priniesli sme do nej dynamiku, svoje témy a zvýšili jej viditeľnosť. Odovzdávame ju albánskemu predsedníctvu v stabilizovanej inštitucionálnej a finančnej kondícii. Zabránili sme eskalácii viacerých konfliktov a pokúsili sa prispieť k vyriešeniu toho najexponovanejšieho, ktorý zamestnáva mysle a bráni plnému rozvoju spolupráce nielen v OBSE. Ukrajina bola v centre nášho úsilia a verím, že aj naše predsedníctvo svojou troškou prispelo k oživeniu mierového procesu. Realizovali sme množstvo podujatí na rôznych úrovniach a rok sme zavřili ministerským zasadnutím, ktoré bolo najväčším medzinárodným podujatím v histórii Slovenska. Aj počas jeho organizácie sme si uvedomili, že OBSE má stále mnoho nedostatkov, a aj preto sme iniciovali Bratislavskú výzvu s cieľom nabádať na ochotu ku kompromisom a potrebu o multilateralizme nielen hovoriť, ale ho aj reálne naplňať. Počas roka sme toho spravili veľa, ale bol by som rád, keby sa na naše predsedníctvo pamätalo pre jednu vec: že sme vniesli do organizácie dôraz na človeka, že sme odmietli tradičnú logiku medzinárodných vzťahov a pokúsili sa na konflikty na území OBSE pozeráť nie očami geopolitiky, ale očami ich obetí.

Podobne bolo výrazom našej zodpovednosti vo vzťahu k efektívnemu multilateralizmu slovenské predsedníctvo v ministerskej rade OECD a vo Vyšehradskej štvorke. Prevzali sme vedúcu pozíciu v Slavkovskom formáte a získali post podpredsedu v Rade pre ľudské práva. Pomáhali sme udržiavať mier na Cypre a poskytli sme svoju vojenskú pomoc a podporu

spojencom v Pobaltí. Školili sme bezpečnostné sily v Iraku a Afganistane s cieľom pomôcť im znovu nájsť stabilitu. Poskytovali sme rozvojovú pomoc naprieč tromi kontinentmi, zvýšili sme podporu svojim krajanom v zahraničí a tradične sme pomohli konzulárnymi službami v desiatkach tisíc prípadov naprieč celým svetom. Pomáhali sme slovenským podnikateľom nielen s exportom ich produktov, ale aj s importom inovácií, nových technológií a lákaním kvalifikovanej pracovnej sily na Slovensko. V neposlednom rade sme po celom svete šírili dobré meno Slovenska pod hlavičkou našej značky Good Idea Slovakia.

To všetko dokázala jedna relatívne malá, ale odhodlaná zahraničná služba zo srdca Európy. Nech sa nám rovnako darí aj v roku 2020!

Profil spoločnosti

Základné identifikačné údaje

Správca rozpočtovej kapitoly	Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (MZVEZ SR)
Sídlo správcu rozpočtovej kapitoly	Hlboká cesta 2, 833 36 Bratislava 37
Dátum založenia/zriadenia	1. 1. 1993
Spôsob založenia/zriadenia/vzniku	MZVEZ SR pôsobí na základe zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov
IČO	00699021
DIČ	2020879344
Zriaďovateľ	Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Štefanovičova 5, 817 82 Bratislava IČO: 00151742

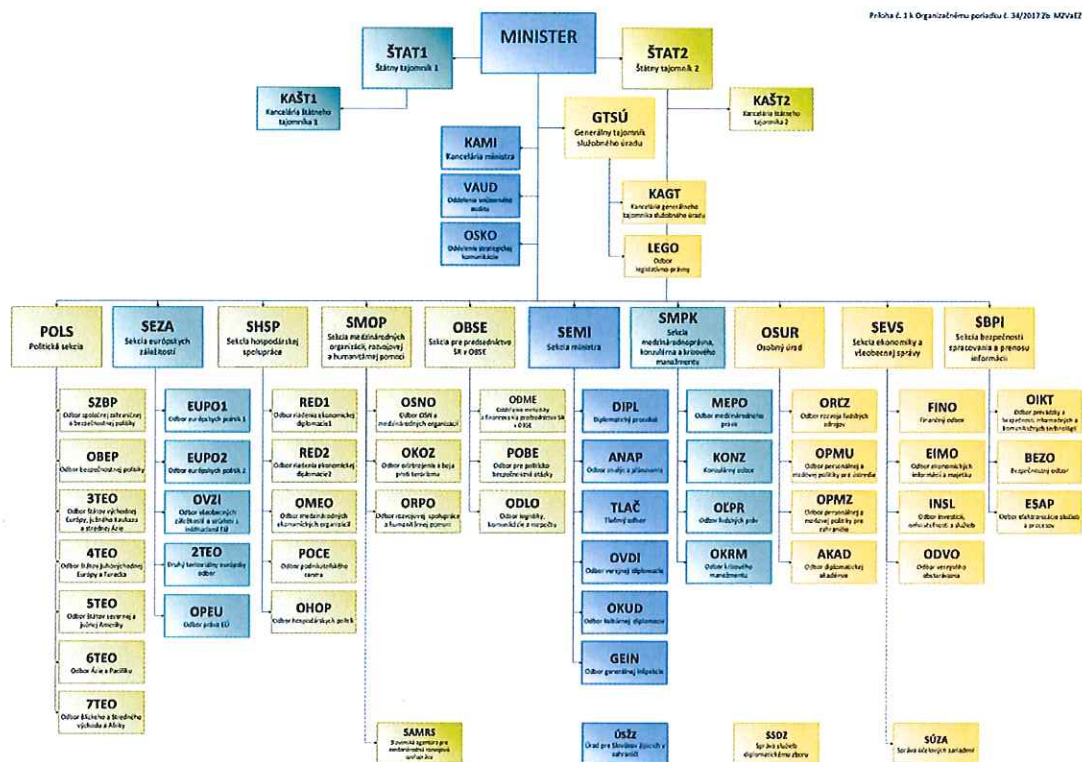
Organizačná štruktúra a identifikácia vedúcich predstaviteľov k 31. 12. 2019

MZVEZ SR riadi a za jeho činnosť zodpovedá minister zahraničných vecí a európskych záležitostí JUDr. Miroslav Lajčák.

MZVEZ SR sa organizačne člení na jednotlivé útvary v ústredí (sekcie, odbory a oddelenia) a osobitné organizačné útvary, ktoré vykonávajú diplomatické alebo konzulárne funkcie v zahraničí. V zriaďovateľskej pôsobnosti MZVEZ sú štyri právnické osoby:

- Správa účelových zariadení (SÚZA),
- Správa služieb diplomatickému zboru (SSDZ),
- Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS),
- Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSŽZ).

Organizačnú štruktúru platnú v roku 2019 (november 2019) zobrazuje nasledujúca tabuľka:

Základná charakteristika organizácií konsolidovaného celku

Na rozpočet kapitoly MZVEZ SR sú okrem konsolidujúcej účtovnej jednotky napojené celkovo 3 typy účtovných jednotiek, a to rozpočtové organizácie, príspevková organizácia a akciová spoločnosť.

1.) rozpočtové organizácie

Obchodné meno **Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS)**

Sídlo Pražská 7, Bratislava

Druh vplyvu Rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti
MZVEZ SR – dcérska spoločnosť

IČO 31819559

Obchodné meno **Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSŽZ)**

Sídlo Palisády 29/A, Bratislava

Druh vplyvu Rozpočtová organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti
MZVEZ SR – dcérska spoločnosť

IČO 30798868

2.) príspevková organizácia

Obchodné meno **Správa účelových zariadení (SÚZA)**

Sídlo Pražská 7, Bratislava

Druh vplyvu Príspevková organizácia v zriaďovateľskej pôsobnosti MZVEZ
SR – dcérska spoločnosť

IČO 30806101

3.) akciová spoločnosť

Obchodné meno **Správa služieb diplomatickému zboru (SSDZ)**

Sídlo Palisády 31, Bratislava

Druh vplyvu Akciová spoločnosť v zakladateľskej pôsobnosti
MZVEZ SR – 100% majetková účasť

IČO 35822163

Predmet činnosti MZVEZ SR

Na základe osobitného zákona ministerstvo zabezpečuje najmä:

- a) ochranu práv a záujmov Slovenskej republiky a jej občanov v zahraničí,
- b) riadenie zastupiteľských úradov Slovenskej republiky,
- c) styky s orgánmi a predstaviteľmi cudzích štátov v Slovenskej republike a v zahraničí,
- d) hospodárenie a nakladanie s majetkom Slovenskej republiky v zahraničí, ktorý má vo svojej správe,
- e) koordináciu prípravy a vnútroštátneho prerokovania, uzatvárania, vyhlasovania, vykonávania a vypovedávania medzinárodných zmlúv,
- f) rozvojovú spoluprácu,
- g) koordináciu realizácie politík Európskej únie,
- h) výkon štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí,
- i) koordináciu presadzovania obchodno-ekonomických záujmov Slovenskej republiky v zahraničí a jednotnú prezentáciu Slovenskej republiky v zahraničí.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR sa podieľa na tvorbe jednotnej štátnej zahraničnej politiky, uskutočňuje túto politiku, vykonáva v rozsahu svojej pôsobnosti štátnu správu a plní ďalšie úlohy ustanovené v ústavných zákonoch, zákonoch a iných všeobecne záväzných právnych predpisoch.

Činnosť ministerstva, ako aj organizácií konsolidovaného celku, je riadená komplexom viacerých zákonov a iných právnych predpisov, z ktorých pre príklad možno uviesť zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov, zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, zákon č. 100/1996 Z. z. o ochrane štátneho tajomstva v znení neskorších predpisov, zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, zákon č. 345/2018 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov a i..

Informácie o fungovaní MZVEZ SR

Plnenie funkcií štátu

Správca rozpočtovej kapitoly MZVEZ SR je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť zahraničnej politiky a vzťahy Slovenskej republiky k ostatným štátom, medzinárodným organizáciám a zoskupeniam a európskym inštitúciám.

MZVEZ SR plní funkcie štátu v súlade so zákonom č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. Jeho činnosť prostredníctvom ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí riadi, koordinuje a kontroluje vláda.

Pri plnení svojich úloh sa riadi Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, právne záväznými aktmi Európskej únie, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, uzneseniami vlády Slovenskej republiky, štatútom a organizačným poriadkom ministerstva, zameraním zahraničnej politiky, ktoré nadväzuje na Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky, Plánom legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky a Plánom práce vlády Slovenskej republiky na príslušný rok.

Ako právnická osoba vystupuje vo svojom mene alebo v mene štátu a svojimi príjmami a výdavkami je ako rozpočtová organizácia napojená na štátny rozpočet v zmysle zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov.

MZVEZ SR je služobným úradom v zmysle zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe, zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme a zákona č. 151/2010 Z. z. o zahraničnej službe v znení neskorších predpisov.

Informácie o stave konsolidovaného celku

Konsolidovaný celok kapitoly Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR tvoril v roku 2019 celkovo päť organizácií:

- 1 materská spoločnosť – rozpočtová organizácia MZVEZ SR,
- 2 dcérske rozpočtové organizácie SAMRS a ÚSŽZ,
- 1 príspevková dcérska organizácia SÚZA a
- 1 akciová spoločnosť v zakladateľskej pôsobnosti SSDZ.

Účtovný pohľad na stav konsolidovaného celku poskytuje Konsolidovaná účtovná závierka za rok 2019, ktorú tvorí konsolidovaná súvaha, konsolidovaný výkaz ziskov a strát a konsolidované poznámky.

Rozpočtový pohľad na čerpanie prostriedkov štátneho rozpočtu kapitoly Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR v štruktúre záväzných ukazovateľov z pohľadu ekonomickej, funkčnej a programovej štruktúry poskytuje Štátny záverečný účet za rok 2019.

Limit príjmov kapitoly MZVEZ SR vo výške 1 800 000 EUR bol v roku 2019 splnený. Celkové plnenie bolo v objeme 2 563 989,74 EUR, čo predstavuje 142,44 % k rozpočtu.

Výdavky kapitoly MZVEZ SR boli skutočne čerpané v objeme 197 804 232,82 EUR, t. j. na 99,95 % k upravenému rozpočtu. Bežné výdavky boli čerpané vo výške 165 097 400,42 EUR (99,94 % k upravenému rozpočtu) a kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 32 706 832,40 EUR (99,99 % k upravenému rozpočtu).

Z porovnania prehľadu celkových výsledkov hospodárenia so schváleným a upraveným rozpočtom vyplýva, že kapitola MZVEZ SR dodržala záväzne stanovený ukazovateľ príjmov a stanovené limity výdavkov štátneho rozpočtu na rok 2019, ako aj záväzný limit počtu zamestnancov.

Priemerný prepočítaný počet zamestnancov v roku 2019 dosiahol 1 178,8 osôb, z toho v ústredí 498 osôb a v zahraničí stav 680,80 osôb.

Vývoj konsolidovaného celku je po vecnej stránke určený hlavnými úlohami MZVEZ SR, ktoré zabezpečuje tvorbu, realizáciu a smerovanie zahraničnej a bezpečnostnej politiky SR, primárne v rámci členstva SR v Európskej únii, Organizácii Severoatlantickej zmluvy, Organizácii Spojených národov ako aj prostredníctvom vzťahov SR s ostatnými štátmi, medzinárodnými, medzivládnymi a mimovládnymi organizáciami. Vývoj konsolidovaného celku určuje takisto plnenie úloh vyplývajúcich z bilaterálnej a multilaterálnej spolupráce SR s krajinami EU, tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami.

Činnosť konsolidovaného celku nemá vplyv na životné prostredie a zamestnanosť.

Po 31. decembri 2019 nenastali žiadne udalosti osobitného významu, ktoré by si vyžadovali zverejnenie alebo vykázanie v konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2019 alebo vo výročnej správe.

Konsolidovaná účtovná závierka bola zostavená za predpokladu nepretržitého trvania všetkých účtovných jednotiek konsolidovaného celku.

Konsolidovanému celku nevznikli v roku 2019 náklady spojené s oblasťou výskumu a vývoja. Výdavky v rámci funkčnej klasifikácie 0150 – výskum a vývoj v oblasti všeobecných verejných služieb boli čerpané jedine prostredníctvom poskytnutých dotácií v súlade so

zákonom č. 545/2010 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MZVEZ SR a „Výnosom MZVEZ SR č. 66/2011 z 8. marca 2011 o zložení komisie, rozhodovaní komisie, organizácii práce, postupe komisie pri vyhodnocovaní žiadostí a o kritériách na vyhodnocovanie žiadostí o poskytnutie dotácií“ formou bežných transferov (kategória 640) vo výške 118 820 EUR.

V roku 2019 nedošlo k nadobúdaniu vlastných akcií. Návrh na rozdelenie zisku z roku 2018 sa vzťahoval iba na Správu služieb diplomatickému zboru, a. s., ktorý z výsledku hospodárenia za rok 2018 vo výške 569 445,91 EUR odviedol v roku 2019 materskej účtovnej jednotke dividendy vo výške 216 528 EUR.

Účtovná jednotka nemá organizačnú zložku v zahraničí.

Konsolidovaná účtovná závierka MZVEZ SR k 31. 12. 2019